

עידן ההיסוס הסתיים: ונצואלה כנקודת מפנה

written by רותי פינס פלדמן | 05.01.2026

המהלך האמריקאי בוונצואלה אינו רק מהלך צבאי מוצלח, אלא מבחינת ממשלו של **דונלד טראמפ**, נועד לשדר מסר רחב וברור לאויביה של ארצות הברית. כפי שאמר מזכיר המדינה, **מרקו רוביו**, במסיבת העיתונאים בפלורידה, כאשר הנשיא טראמפ מאיים ¹ הוא גם פועל. ונצואלה משמשת כדוגמה מוחשית לכך שווינגטון של טראמפ מוכנה להשתמש בעוצמה צבאית, מודיעינית וכלכלית כדי לאכוף קווים אדומים, גם במחיר ביקורת בינלאומית. עבור יריביה של ארה"ב, מדובר באזהרה שלא ניתן עוד לפטור את הצהרות הבית הלבן כרטוריקה בלבד.

כצפוי, הביקורת בארצות הברית חריפה ומגיעה משני צדי המפה הפוליטית. מתנהל שיח נוקב סביב חוקיות הפעולה והאם מדובר בהפרה של המשפט הבינלאומי. דמויות מהאגף הפרוגרסיבי, ובהן גם **זוהראן ממדאני**, מיהרו להכריז שמדובר בפעולה בלתי חוקית, עמדה שזכתה להדהוד גם בעיתונות המרכזית, כולל בניו יורק טיימס. מנגד, פרסום כתבי האישום נגד מדורו ואשתו, לצד הפצת הסרטון המתעד את הבאתו לארה"ב, מבהירים כי הבית הלבן נערך למערכה משפטית מתוקשרת: מדורו צפוי לעמוד לדין בבית משפט פדרלי בדרום ניו יורק, שנחשב לכתובת המקובלת לתיקים פדרליים כבדים, בעיקר אלה שקשורים לעבירות סמים, הונאות פיננסיות ופעילות פלילית חוצת-גבולות. ביקורת חריפה יותר נוגעת לשלב שאחרי. בקרב מבקרי המהלך חוששים מחזרה על טעויות העבר, ובראשן עיראק: הפלת משטר מהירה ללא תכנית מדינית יציבה ליום שאחרי. טראמפ הצהיר כי ארה"ב תשלוט בנעשה בוונצואלה באמצעות גורמים מקומיים, אך לא פירט כיצד יתנהל המנגנון, ואף לא שלל אפשרות של נוכחות קרקעית אמריקאית אם ידרש. הזיכרון האמריקאי מעיראק מרחף מעל הדיון הציבורי והחשש מפני ואקום שלטוני וקריסה מוסדית בולט. בינתיים בוונצואלה, סגנית הנשיא, **דלסי רודריגז**, הפכה לממלאת מקום הנשיא.

גם ההיבט הכלכלי נאמר ללא כחל וסרק. טראמפ הכריז כי תעשיית הנפט הוונצואלית "חוזרת לשליטה אמריקאית", בטענה שמדובר בנכסים שהולאמו שלא כדין על ידי שלטון מדורו, מהלך ממנו נהנת בעיקר סין. לדבריו, ארה"ב לא רק מתקנת עוול היסטורי, אלא גם תשקם את תשתיות האנרגיה ותשיב את ההשפעה האמריקאית לאזור.

ואכן, המסגור המרכזי של המהלך הוא גיאופוליטי מובהק: בלימת הציר סין-רוסיה-איראן בחצר האחורית של ארה"ב. לפי דיווחים, ונצואלה שימשה בשנים האחרונות בסיס לפעילות עוינת, לרבות שיתופי פעולה עם איראן, והפכה לנקודת אחיזה של ציר אנטי-מערבי בדרום אמריקה. טראמפ מבקש לקטוע את השרשרת הזו, ולא רק בוונצואלה.

השיח הציבורי כבר גולש לשאלה שמעסיקה רבים: האם זה הסוף או רק ההתחלה. שמותיהן של קובה, קולומביה, מקסיקו ואפילו גרינלנד עולים בדיון, אם כי בשלב זה אין אזכור להפלת

המשטר באיראן. במקביל, יש לבחון האם תהיה תגובת סינית למהלך (שתפס אותה בהפתעה מוחלטת, שעות לאחר ביקור רשמי בין המדינות בונצואלה) והאם נראה שינוי סביב סוגיית טייוואן.

ההצהרות על הצלחת המבצע [?] ללא הרוגים, ללא אובדן אמל"ח, תוך שימוש, ככל הנראה, ביכולות סייבר מתקדמות שהביאו, לפי טראמפ, להחשכת הבירה כולה [?] נועדו לבסס את ארה"ב כמעצמת-העל החזקה בעולם, גם מבחינה צבאית. במבט רחב יותר, יש מי שטוענים כי וושינגטון הצליחה לעשות בונצואלה את מה שפוטין לא הצליח לעשות בקייב, בתחילת המלחמה. אי אפשר להתעלם מהמניע שהוצג כמרכזי: המלחמה בסמים. יש לבחון האם הפלת מדורו תייצר אפקט דומינו בקרב קרטלים אזוריים וכיצד הדבר ישפיע על המערכת כולה.

לבסוף, שר ההגנה הגדיר את המבצע כביטוי ל"אמריקה תחילה" ולתפיסה של "שלום מתוך עוצמה". ממשל טראמפ מבקש להעביר איתות ברור למדינות העולם: עידן ההיסוס האמריקאי, לפחות לעת עתה, הסתיים.

פורסם במעריב, בתאריך 05 לינואר 2026.